ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФИЧЕСКИ)

НА

VIII^то ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ,

(ПЪРВА РЕДОВНА СЕССИЯ).

Отваряне и I засѣдание, Сѫббота, 15 Октомврий, 1894 година.

Въ 10 1/2 часа прѣдъ пладнѣ, прѣдставителитѣ се събрахѫ въ засѣдателната зала и въ 11 часа дадохѫ клѣтва по прѣдвидената въ чл. 131-й на Конституцията форма, споредъ обрядитѣ на вѣрата си.

Тържественното откривание на VIII-то Обикн. Нар. Събрание, станѫ по слѣдующата программа:

Въ 11 3/4 часа сутриньта единъ салютъ отъ 21 топовни гърмежа извѣсти тръгнуването на Негово Царско Височество Князя отъ Княжеския Дворецъ.

На 12 часа Негово Царско Височество Господарьтъ тръгнѫ отъ Двореца за Нар. Събрание по слѣдующия церемониялъ:

Едно отдѣление конни стражари.

Софийский градоначалникъ на конь.

Два взвода отъ Княжеския Лейбъ-Гвардейски Ескадронъ.

Придворнитѣ екипажи.

Негово Царско Височество въ каляска.

Отъ дѣсно на Княжеската каляска Почетний Флигелъ-Адютантъ, Столичний Комендантъ на конь.

Отъ лѣво на Княжеската каляска Флигелъ-Адютантътъ, Командиръ на Лейбъ-Гвардейския на Негово Царско Височество Ескадронъ на конь.

Два взвода отъ Лейбъ-Гвардейския Ескадронъ.

Софийский гарнизонъ, съ знамена и музики бѣ поставенъ въ шпалиръ отъ Двореца до Нар. Събрание.

Една рота почетенъ караулъ дочака Негово Царско Височество до входа на Нар. Събрание.

Министерскиятъ Съвѣтъ посрѣщнѫ Негово Царско Височество на прѣдвѣрието у входа на Нар. Събрание.

Пристиганието на Негово Царско Височество се съобщи на Нар. Събрание отъ М-ръ-прѣдсѣдателя.

Негово Царско Височество влѣзе въ залата на Нар. Събрание, прѣдшедствуванъ отъ Министерския Съвѣтъ и послѣдванъ отъ гражданската и военната Си свита и всрѣдъ шумни ржкоплѣскания и продължителни викове „урра“, се въскачи на Трона, привѣтствуванъ отъ членоветѣ на Св. Синодъ.

Министерскиятъ Съвѣтъ застанѫ отдѣсно на Прѣстола, а гражданската и военната свита на Негово Царско Височество — отъ лѣво.

Като се въскачи на Прѣстола, Негово Царско Височество отвори VIII-то Обикн. Нар. Събрание съ слѣдующето тронно слово:

Г-да прѣдставители!

Особенна радость и задоволствие имамъ всѣкога, когато виждамъ прѣстола Си обиколенъ отъ прѣдставителитѣ на възлюбленния Си народъ, и когато могѫ да науѫ отъ тѣхъ, нуждитѣ и желанията на Моитѣ сѫграждани. Ето защо Господа, отъ всѣ сърдце Ви привѣтствувамъ съ добрѣ дошле.

Г-да прѣдставители!

Въ началото на текущата година, угодно бѣ на Всѣвишния да испълни едно отъ вѣковнитѣ вожделенни желания на Българския народъ, като го надари съ Прѣстолонаслѣдникъ, роденъ въ нашата благословена българска земя, отъ родители Българи, посрѣдъ Българския Народъ. Синътъ на България, Негово Царско Височество Борисъ

Князь Търновский, приемникъ на Народната Династия, като ще расте и порасте заедно съ Вашитѣ дѣца, ще се възпитае съ български чувства, и когато порастне, високо ще държи знамето на българската свобода, на народното величие и на отечественната независимость.

Г-да прѣдставители!

Извѣстни Ви сѫ събитията, които Ми наложихѫ длъжностьта още прѣди да бѣше свършило седмото Обикновенно Народно Събрание своя петь годишенъ мандатъ, да се обърнѫ къмъ народа и да искамъ мнѣнието му върху направлението и начинътъ, по който трѣбва да се водѫтъ нашитѣ държавни работи. Съ вѫтрѣшна гордость виждамъ, че Моитѣ съотечественници ме разбрахѫ; Вашиятъ изборъ Ми доказа това. Вамъ, Г-да прѣдставители, е повѣрена трудната, но почетна задача, като се сплътите около Прѣстола, задружно да се трудимъ и работимъ за всестранния напрѣдъкъ и доброчестината на Нашето Отечество.

Не могѫ да не спомена, Г-да прѣдставители, колко съмъ доволенъ и насърдченъ отъ блѣстящето доказателство на политическа зрѣлость, която Нашия народъ показа и при послѣднитѣ избори. При пълна тишина, безъ да се наруши редътъ, гражданитѣ упражнихѫ свободно и въ най-широкъ размѣръ своето избирателно право, и резултатътъ бѣше единъ отъ най-сполучливитѣ, понеже никое народно прѣдставителство до сега не се е отличавало съ такъвъ голѣмъ контингентъ отъ интилигентни лица и добри патриоти.

За това, главната, исключителната наша задача е, да осветимъ тържественно за нашето отечество една нова епоха на вѫтрѣшно, нравственно и материално възраждание, една епоха на свободолюбивъ напрѣдъкъ, на процъвтявание народното благосъстояние, на укрѣпявание народнитѣ чувства на независимость, трудолюбие, редъ, законность и на развитието всичкитѣ оныя добродѣтели, безъ които не може да сѫществува единъ свободолюбивъ и напрѣдничавъ народъ.

Прѣзъ кѫсото врѣме, което е имало на расположението си, Моето правителство е успѣло да изработи нѣкои важни законопроекти, които ще Ви се прѣдставѧтъ своеврѣменно и върху които привличамъ просветеното Ви внимение.

Слѣдующитѣ сѫ нѣкои отъ законопроектитѣ:

Законопроектъ за пенсиитѣ на военнитѣ и гражданскитѣ чиновници;

Законопроектъ за погранична стража;

Законопроектъ за Висшето Училище;

Законопроектъ за печата;

Законопроектъ за собственността и нейнитѣ измѣнения;

Законопроектъ за реформата на данъчната система;

Законопроектъ за земледѣлческитѣ касси;

Законопроектъ за окржжнитѣ и общински връхнини;

Законопроектъ за насърдчавание индустрията и разни земледѣлчески произведения;

Законопроектъ за търговскитѣ камари;

Законопроектъ за пѫтната повинность.

Като призовавамъ Божието благословение върху вашитѣ трудове за благото на отечеството, обявявамъ първата сессия на VIII-то Обикновенно Народно Събрание за открита.

Слѣдъ прочитанието на тронното слово Негово Царско Височество Княза каза: „да живѣе България.“

Прочитанието на тронното слово и послѣднитѣ думи на Негово Царско Височество бидохѫ съпроводени съ въодушевителни и непрѣкѫснати „урра“, и шумни и продължителни ржкоплѣскания, всрѣдъ които Негово Царско Височество Господарьтъ, прѣдшествуванъ отъ Министерския Съвѣтъ и послѣдванъ отъ гражданската и военната Си свита, излѣзе изъ засѣдателната зала и се завърнѫ, по сѫщия редъ въ Двореца.

Излизанието на Негово Царско Височество отъ Нар. Събрание се извѣсти съ топовенъ салютъ отъ 21 гърмежа.

Слѣдъ излизанието на Негово Царско Височество изъ залата на Нар. Събрание, прѣдставителитѣ насѣдахѫ на мѣстата си и най-стариятъ измежду тѣхъ Д-ръ П. Минчевичъ зае прѣдсѣдателското мѣсто и откри засѣданието.

Д-ръ М. Цачевъ: Безъ да присѫтствуватъ г-да министритѣ, мислѫ, Нар. Събрание не може да засѣдава.

Вълко Нейчовъ: Споредъ чл. 90-й отъ Конституцията, присѫтствието на Министритѣ не прави условие за валидността на засѣданията. Не трѣбва да говоримъ, че дѣйствията на Събранието зависѧтъ отъ волята на министритѣ. Ако тѣ не намиратъ за нуждно да присѫтствуватъ въ засѣданията на Събранието, не е нуждно ние да ги чакаме.

Азъ прѣдлагамъ г-нъ Д-ръ Минчевичъ да занеме прѣдсѣдателското мѣсто и да продължаваме по-нататъкъ работата си. (Гласове: Прието!)

Прѣдсѣд. Д-ръ П. Минчевичъ: Г-да народни прѣдставители! Съгласно чл. 88 отъ Конституцията, днесь прѣдстои намъ да изберемъ бюро на VIII-то Обикновенно Нар. Събрание; заради това, азъ ще дамъ петь минути отдихъ, за да си приготвѧтъ г-да прѣдставителитѣ бюлетинитѣ за гласоподаванието.

Тр. Китанчевъ: Да се избержтъ двама души, които да помагатъ на прѣдсѣдателя. (Гласове: Прието!)

Прѣдсѣд.: Прѣдлагамъ да се приеме за секретарь г-нъ Ив. Ст. Гешевъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Прѣдлагамъ да се приеме г-нъ Д-ръ Минчо Цачевъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Тр. Китанчевъ: Г-да прѣдставители! Обикновенно всѣкога се е гласувало само за избирание на прѣдсѣдатель на Нар. Събрание. Щомъ се избере прѣдсѣдательтъ, тогава отново се дава отпускъ и слѣдъ това се гласува за подпрѣдсѣдатели на Нар. Събрание (Гласове: Прието!)

Прѣдсѣд.: И азъ тъй разбирахъ това. На първо мѣсто се избира прѣдсѣдательтъ; послѣ се гласува за избиранието на подпрѣдсѣдателитѣ, секретаритѣ и квесторитѣ.

Ник. Козаровъ: Трѣбва да се опрѣдѣлѧтъ двама квестори или прѣброители, които да брояѧтъ бюлетинитѣ.

Прѣдсѣд.: Това ще стане по-послѣ. Давамъ петь минути отдихъ.

(Слѣдъ отпускъ).

Прѣдсѣд.: Засѣданието се продължава. Гласоподаването се започва.

Ат. Краевъ: Трѣбва единъ да чете списъка на г-да прѣдставителитѣ и по редъ да се гласоподава.

Прѣдсѣд.: Умоляватъ се, г-да прѣдставителитѣ, като чуятъ имената си, да гласоподаватъ.

Д-ръ М. Цачевъ: (Прочита списъка на прѣдставителитѣ, които поднасятъ бюлетинитѣ си). Желю Д. Желѣзовъ, Д-ръ Паскалъ Табурновъ, Цони Тотевъ, Иови Воденичаровъ, Никола Рухчевъ, Х. Мина Поповъ, Петръ Габе, Коста Ранковъ, Д-ръ Василъ Радославовъ, Ахмедъ Хадърчалъ, Александръ Арсеновъ, Ноне Киселковъ, Мюфти Исмаилъ-Ефенди, Ангелъ Златевъ, Лазаръ Дуковъ, Янко Чучарковъ, Коста Стефановъ, Илия Петровъ, Д-ръ П. Минчевичъ, Петръ Гузелски, Георги Добриновичъ, Нено К. Ковачевъ, Миланъ Макавѣевъ, Димитръ Тончевъ, Хаджи Вандо Бобошевски, Стефанъ Хр. Савовъ, Хаджи Ангелъ Иоцовъ, Д-ръ Стефанъ Даневъ, Дамянъ Цековъ, Марко Балабановъ, Иванъ Димитровъ, Михалъ Стефановъ, Христо Меджидиевъ, Димитръ Чуковъ, Андонъ Самоковлийски, Веселинъ Котевъ, Георги Даскаловъ, Димитръ Кузмановъ, Дим. Шишковъ, Д-ръ Димитръ Вачевъ, Стефанъ Калѫповъ, Ст. Х. Ст. Врабевски, Димитръ Марковъ Ябландски, Цочо Спасовъ Мариновъ, Христо Неновъ Топаловъ, Георги Клисурски, Андрей Петковъ, Алекси Попъ Ангеловъ, Коста Арсеновъ, Давидко Мазничевъ, Гецо Първановъ, Иванъ Грозевъ, Никола Ив. Козаревъ, Ангелъ Шоповъ, Владимиръ Недѣлевъ, Димитръ Ил. Стамболовъ, Иванъ Ст. Гешевъ, Григоръ Д. Начевичъ, Евлогий Георгиевъ, Михаилъ Ив. Маджаровъ, Костаки Пѣевъ, Стефанъ С. Бобчевъ, Димитръ К. Поповъ, Велю Поповъ, Марко Карабелювъ, Петръ Мецовъ, Коста Хинковъ, Тодоръ Табаковъ, Изетъ Мехмедовъ, Николай Ненчевъ, Бърни Г. Бърневъ, Д-ръ Константинъ Стоиловъ, Бончо Радановъ, Риза Хафузъ Ибишовъ, Георги Губидѣлниковъ, Димитръ Йоновъ, Теодоръ Теодоровъ, Иванъ Абрашевъ, Петко Ю. Тевекеловъ, Н. Мариновъ, Панайотъ Чорбаджиевъ, Гавриилъ Б. Неновичъ, Филипъ Мариновъ, Атанасъ Данковъ, Христо Конкилевъ, Христо Топузановъ, Петръ Пешевъ, Хаджи Хубанъ Кючюковъ, Христо Кюркчиевъ, Ганчо Гаврииловъ, Галибъ Хаджи Еминовъ, Хаджи Яхя Юмеровъ, Георги С. Брѣчковъ, Матей Поповичъ, Михаилъ Савовъ, Димитръ Аргириядисъ, Стефанъ Ивановъ, Атанасъ Славовъ, Стоянъ Михайловски, Христо Дограмаджиевъ, Петръ Папанчевъ, Димитръ Хаджи Ивановъ, Димитръ Хаджи Геновъ, Янаки П. Любеновъ, Георги Петковъ, Петръ Николовъ, Тоне Ив. Крайчевъ, Димитръ Марковъ, Илия Д. Вълчевъ, Иванъ Срѣбърниковъ, Никола Антикаровъ, Иванъ Ев. Гешевъ, Димитръ Хаджи Коцевъ, Иванъ Вазовъ, Христо Христовъ, Маню Бояджиевъ, Георги Юруковъ, Симеонъ Стойковъ, Ст. Таневъ, Георги Шиваровъ, Пантелей Наботковъ, Маринъ Стоиловъ, Д-ръ Г. Янколовъ, Стоянъ Петковъ, Вълко Нейчовъ, Михаилъ Такевъ, Петръ Гэрановъ, Константинъ Величковъ, Георги Консуловъ, Велчо Велчевъ, Лазаръ Бунджуловъ, Тако Пѣевъ, Гьора Шойлевъ, Васса Моински, Иванъ Московъ, Димитръ А. Буровъ, Д-ръ Минчо Цачевъ, Д-ръ Димитръ Молловъ, Атанасъ Мандаджиевъ, Никола Х. Габровски, Гено Недѣлковъ, Георги Стойчевъ, Трайко Китанчевъ, Джорджо Момчевъ, Марко Божковъ, Кирилъ Хаджи Яневъ, Христо Златаровъ, Димитръ Мишковъ, Константинъ Досевъ, Хаджи Хюсеинъ Узуновъ, Янко Сакѫзовъ, Тоне Радевъ, Атанасъ П. Краевъ, Жеко Стояновъ и Хаджи Шемшединъ Латифовъ.

Отсѫтствуватъ прѣдставителитѣ: Ахмедъ Хадърчалъ, Димитръ Тончевъ, Димитръ Кузмановъ, Евлогий Георгиевъ, Бончо Радановъ и Димитръ Х. Ивановъ.

Гласоподавали сѫ 149 души народни прѣдставители.

Дам. Цековъ: Мисля, г-да прѣдставители, че трѣбва да се избератъ нѣколко души — на всѣки случай двама души сѫ достатъчни — за прѣброители на бюлетинитѣ. Въпросътъ за квесторитѣ, мисля, е по-послѣдующи въпросъ, по реда си.

Прѣдсѣд.: Приема ли почитаемото Събрание това прѣдложение? (Гласове: Приема!). Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Ник. Козаровъ: Прѣдлагамъ да се опълномощи г-нъ прѣдсѣдателътъ, той да посочи лицата за прѣброители.

Ст. Петковъ: Азъ прѣдлагамъ, г-да прѣдставители, за такива г-да Д-ръ Даневъ и Д-ръ Дим. Марковъ.

Прѣдсѣд.: Г-да прѣдставители! Понеже ми дадохте право, да прѣдлагамъ прѣброителитѣ, азъ прѣдлагамъ г-на Д-ра Янколовъ и г-на Димитра Марковъ. (Гласове: Прието!) Който не ги приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приематъ се. (Провѣрителитѣ заематъ мѣстата си и прѣброяватъ бюлетинитѣ).

Д-ръ Дим. Марковъ: 149 бюлетини се намѣрихѫ въ кутията. (Прочита бюлетинитѣ).

Прѣдсѣд.: (Слѣдъ прочитането на бюлетинитѣ). Обявявамъ на г-да прѣдставителитѣ резултата на гласоподаването: гласоподавали сѫ 149 души прѣдставители. Получили сѫ: г-нъ Т. Теодоровъ 102 гл., Д-ръ П. Минчевичъ 40 гл., Д-ръ Д. Вачевъ 2 гл. и шесть бѣли бюлетини. Слѣдователно, избранъ е за прѣдсѣдатель на Нар. Събрание г-нъ Т. Теодоровъ. (Бурни и въодушевителни ржкоплѣскания). Умолява се г-нъ Теодоровъ да занеме мѣстото си.

Прѣдсѣд.: Т. Теодоровъ: (Слѣдъ като зае прѣдсѣдателското мѣсто). Г-да народни прѣдставители! Дълбоко съмъ трогнѫтъ отъ високата честь, която ми направихте, като ме поставихте на мѣстото на прѣдсѣдатель на VIII-то Обикн. Нар. Събрание. И сърдечно съмъ благодаренъ и признателенъ за тия симпатични и съчувственни ржкоплѣскания, съ които вие подчеркнѫхте вашия изборъ. Напълно и високо оцѣнявамъ, г-да народни прѣдставители, тая честь, която ми направихте и напълно съзнавамъ голѣмата морална тежесть на тоя постъ, който ми повѣрихте. Въ това съзнание тежестьта на задачата си, азъ, обаче, намѣрвамъ подпора въ онова довѣрие, което вие току що ми изказахте и увѣренъ съмъ, че и въ бѫдще нѣма да ме лишите отъ вашата поддържка, за да можемъ, като работимъ заедно, да оправдаемъ напълно довѣрието на нашитѣ избиратели, справедливитѣ очаквания на българския народъ и надѣж-

дитѣ на възлюбленния ни Господарь Негово Царско Височество Фердинандъ I-й. (Продължителни „урра“ и шумни ржкоплѣскания).

Г-да народни прѣдставители! Числото на гласоветѣ, които се съединихѫ около моята скромна личность, дава ми пълна вѣра да се надѣвамъ, че г-да народнитѣ прѣдставители съзнателно сѫ оцѣнили важностьта на положението и съ едно съгласие, доходящe близко до единодушие, сѫ се сгрупирали около кабинета, който се прѣдставлява и прѣдсѣдателствува отъ г-на Д-ръ Стоилова. (Шумни „урра“ и ржкоплѣскания). Тоя фактъ за мень, па и за васъ, служи за пълна гаранция, че нашитѣ трудове ще бѫдѫтъ ползотворни и, че надѣждитѣ на българското общество, които сѫ устрѣмлени къмъ насъ, ще бѫдѫтъ напълно оправдани. (Бурни ржкоплѣскания. Тр. Китанчевъ: Нѣщо за безпристрастието!)

Първата задача, която има единъ прѣдсѣдатель, поставенъ на това високо мѣсто, е, да гледа, щото при обсѫждането на общественнитѣ дѣла и държавни въпроси, редътъ, тишината и благоприличието, както и спокойното разисквание на тия отъ обществена важность въпроси, да не липсватъ ни една минута; и като съмъ поставенъ отъ васъ на това мѣсто, едничката моя грижа и всичкитѣ бѫдѫщи мои стрѣмления ще бѫдѫтъ направлени изключително къмъ тая цѣль: да поддържамъ достойнството на това мѣсто и достойнството на Камарата и да се стрѣмѫ да запазѫ авторитета на това Събрание на оная височина, на която то трѣбва да стои. Азъ ще бѫдѫ безсиленъ, ако не намѣрѫ вашата поддържка и съчувствие. Заради това, бѫдете увѣрени, г-да прѣдставители, че колкото ме поддържате, никога нѣма да бѫдете измамени въ вашитѣ очаквания и надѣжди. Това азъ тържественно заявявамъ. (Ржкоплѣскания).

Г-да нар. прѣдставители! Слѣдъ това, което станѫ, прѣдлѣжи, съгласно чл. 88-й отъ Конституцията, да се пристѫпи къмъ избиране на подпрѣдсѣдатели, за да може по тоя начинъ да се попълни бюрото; и слѣдъ това прѣдлѣжи да се пристѫпи къмъ избирането и на секретари и квестори. По реда си, трѣбва да се направи първото, именно, избирането на подпрѣдсѣдатели. Досегашната практика е била такава, че се избиратъ за такива двѣ лица. Слѣдователно, на васъ прѣдстои сега, по сѫщия редъ, чрѣзъ тайно гласоподаване — чрѣзъ бюлетини — да се пристѫпи къмъ избора на двѣтѣ лица, които ще заематъ тия мѣста.

Давамъ десеть минути отпускъ, за написване на бюлетинитѣ.

(Слѣдъ отпускъ).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се продължава. Г-да прѣброителитѣ Д-ръ Янкуловъ и Д. Марковъ и секретаритѣ Гешевъ и Стамболовъ се умоляватъ да заематъ мѣстата си.

Д-ръ Янколовъ: Молѫ да се назначѫтъ още двама, за отбѣлѣзване резултата на гласоподаването; и за такива прѣдлагамъ Г. г. Никола Козаровъ и Д-ръ Такевъ. (Гласове: Приети!)

Д-ръ М. Цачевъ: (Чете списъка на г-да прѣдставителитѣ, които поднасятъ бюлетинитѣ си).

Д. Марковъ: (Слѣдъ прѣброяването на бюлетинитѣ). Гласоподавали сѫ 147 прѣдставители. (Прочита имената въ всѣка бюлетина).

Прѣдсѣд.: (Слѣдъ прочитането на бюлетинитѣ). Ще се обяви резултатътъ на гласоподаването. Отъ 155 души прѣдставители, гласоподавали сѫ 147 души. Подадени гласове за г-на Д-ръ Янколова има 97, за г-на Д-ръ Стоянъ Даневъ 91, за г-на Д-ръ Минча Цачевъ 28, за г-на Д-ръ Димитръ Вачевъ 11, за г-на Д-ръ Минчевичъ 4, за г-на Никола Антикаровъ 1 и бѣли бюлетини 29.

Бюлетината, която бѣше непрочитаема за името на едно лице, не се чете, но и да се чете, не измѣнява резултата, тъй като разницата въ гласоветѣ, получени отъ кандидатитѣ, е доволно значителна.

Тъй щото, по силата на това гласоподаване, избрани сѫ за подпрѣдсѣдатели на Камарата г-нъ Д-ръ Янколовъ, съ 97 гласа и г-нъ Д-ръ Ст. Даневъ, съ 91 гласа. (Шумни ржкоплѣскания).

Умоляватъ се подпрѣдсѣдателитѣ Г. г. Д-ръ Янколовъ и Д-ръ Даневъ да заематъ мѣстата си. (Заематъ мѣстата си).

Д-ръ Янколовъ: Г-да прѣдставители! Слѣдъ хубавитѣ думи, които каза г-нъ прѣдсѣдателтъ прѣдъ васъ, разумѣва се, ние нѣма какво друго да кажемъ, защото обязанноститѣ и длъжноститѣ ни сѫ едни и сѫщи; и като се присъединявамъ къмъ хубавитѣ негови думи, азъ само си позволявамъ да ви благодарѫ отъ душа и сърдце за голѣмата честь, която ми направихте и за довѣрието, което ми дадохте; и ще се стараѫ напълно да оправдаѫ това довѣрие и когато ржководиѫ вашитѣ дебати, да бѫдѫ безпристрастенъ и услужливъ.

Да живѣе България! (Ржкоплѣскание). Да живѣе Негово Царско Височество Князьтъ! (Гласове: Да живѣе! Урра. — Продължителни ржкоплѣскания). Да живѣе Нейно Царско Височество Княгинята, съ Прѣстолонаслѣдника! (Въодушевителни „урра“ и бурни ржкоплѣскания).

Д-ръ Ст. Даневъ: Г-да народни прѣдставители! Ще позволите двѣ думи и на мень, понеже това е обичай. Азъ благодарѫ отъ сърдце, за довѣрието, съ което ме почетохте и моята задача ще се състои въ това, да се стараѫ да оправдаѫ това довѣрие. Да апелирамъ специално къмъ васъ за помощь при испълнението на тая мисия, която благоволихте да ми възложите, не желаѫ; защото моята мисия е мисия на справедливость и безпристрастие и азъ съмъ убѣденъ, че вие всички ще бѫдете на страната на справедливостьта. Благодарѫ още веднѫжъ и заедно съ всички казвамъ: Да живѣе България! Да живѣе Негово Царско Височество Князьтъ! (Продължителни „урра“ и ржкоплѣскания).

Прѣдсѣд.: Слѣдъ това, г-да прѣдставители, прѣдлѣжи, съгласно чл. 88-й отъ Конституцията, да се избержтъ секретаритѣ и квесторитѣ; но прѣдъ видъ на кѫсното врѣме, азъ бихъ желалъ да знаѫ, съгласно ли е Нар. Събрание да се избержтъ тѣ сега, или въ друго засѣдание?

Ман. Стефановъ: Азъ съмъ на мнѣние избирането на секретаритѣ и квесторитѣ да се отложи за въ Понедѣлникъ.

Хр. Конкилевъ: Азъ мисліж, г-да прѣдставители, че нѣма нужда да се отлага сегашното засѣдание и въ Понедѣлникъ да стане изборътъ на секретаритѣ и квесторитѣ, защото приетъ обичай е да се избиратъ тѣ чрѣзъ явно гласуване. На туй основание, молія, сега да се изберѫтъ секретаритѣ и квесторитѣ, като се възложи на г-на прѣдсѣдателя, той да ги прѣдлага.

Д-ръ Дим. Марковъ: Азъ поддържамъ прѣдложението на г-на Стефанова, за отлагание избора на секретаритѣ и квесторитѣ за въ Понедѣлникъ.

Прѣдсѣд.: Желае ли Нар. Събрание да се гласува тоя въпросъ?

Вл. Недѣлевъ: Менъ ми се чини, г-да прѣдставители, че ако дойдохме да работимъ, отъ първия день още не се уморихме. Работихме два часа и не искаме да конституираме бюрото; а пъкъ бюрото се състои и отъ секретари и квестори. И какво има ако работимъ още единъ часъ и свършимъ работата? Ако отлагаме по такъвъ начинъ, ние само ще се занимаваме съ избирание на секретари, квестори, разни коммисии и съ провѣрката на изборитѣ. Часътъ за обѣдъ и така е минѫлъ; за това трѣбва да продължаваме, за да свършимъ съ избирането на бюрото.

Хр. Топузановъ: Ние трѣбва да излѣземъ отъ тукъ съ избрано бюро, а не съ половина. Какво е това Събрание, като нѣма бюро? (Гласове: Вѣрно!) Азъ прѣдлагамъ, щото бюрото да се допълни, като се изберѫтъ секретаритѣ и квесторитѣ съ явно гласоподавание, които да прѣдлага г-нъ прѣдсѣдательтъ, а ние да удобряваме. (Гласове: Прието!).

Д-ръ М. Цачевъ: Отказвамъ се.

Прѣдсѣд.: Тия г-да, които желаѫтъ да се отложи изборътъ на секретаритѣ и квесторитѣ за идущето засѣдание, да си вдигнѫтъ рѫката. (Меншество). Сега ще се избиратъ секретаритѣ и квесторитѣ.

Приема ли Събранието да стане изборътъ на секретаритѣ и квесторитѣ съ явно гласоподавание? (Гласове: Приема!). Който приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Съгласно ли е Събранието, щото кандидатитѣ за секретари и квестори да бѫдѫтъ прѣдлагани отъ бюрото? (Гласове: Съгласни!) Който не е съгласенъ, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Бюрото ще ги прѣдлага.

Тр. Китанчевъ: По-напрѣдъ трѣбва да се опрѣдѣли числото на секретаритѣ. Въ други врѣмена числото имъ е било шесть и сега прѣдлагамъ да бѫде толкова.

Прѣдсѣд.: Въ минѫло врѣме бивали сѫ всѣкога избирани — поне тъй е било въ послѣднето Събрание — за секретари 12 души и квестори 4-ма души.

Съгласно ли е Събранието и тоя пѫть да бѫдѫтъ толкова или повече или по-малко? (Гласове: По-малко!).

Трѣбва да се има прѣдъ видъ г-да прѣдставители, че ако секретаритѣ сѫ повече, трудътъ имъ ще бѫде по-лесенъ и работата ще се извършва по-скоро, а ако сѫ по-малко, тя ще се извършва по-бавно.

Ст. Бобчевъ: Ми се чини, че осемъ души стигатъ, за да може да се извършва секретарската работа по единъ правиленъ и много акуратенъ редъ. Ето защо, струва ми се, че осемъ души сѫ достатъчни и нека се съгласимъ да бѫдѫтъ толкова. Колкото за квесторитѣ, тѣ може да бѫдѫтъ четири души, и тѣ сѫ достатъчни. При това, прѣдлагамъ на почитаемото Събрание, да има 10 минути отпускъ, за да можемъ да се споразумѣемъ върху тия лица и тогава да се гласува.

Дам. Цековъ: Въ минѫлитѣ събрания дѣйствително е имало по 12 души секретари, но всѣкога протоколитѣ не сѫ били готови. Това не зависи отъ числото на секретаритѣ, а отъ тѣхната добра воля. Заради това, азъ се присъединявамъ къмъ мнѣнието на г-на Бобчева, да бѫдѫтъ секретаритѣ 8 души, но добри. Искамъ да кажѫ, да се намали числото, отъ колкото е било въ минѫлитѣ събрания. Доволно е да имаме желание да работимъ и работата ще се свърши. Колкото за квесторитѣ, тѣ могѫтъ да бѫдѫтъ четирима души.

Г. Даскаловъ: Отказвамъ се.

Д-ръ М. Цачевъ: Отказвамъ се.

Мих. Такевъ: Г-да прѣдставители! Г-нъ Бобчевъ съедини два въпроса, тъй да се каже. Той, като удобри първо да бѫдѫтъ секретаритѣ 8 души и квесторитѣ четирима, каза да се дадѫтъ 10 минути отпускъ, та да можемъ да се споразумѣемъ върху личноститѣ. (Прѣдсѣд.: Тоя въпросъ е рѣшенъ.) Именно това искахъ да кажѫ, че въпросътъ за начина на избирането е рѣшенъ и трѣбва да се рѣши въпросътъ само за числото на секретаритѣ. За числото, съгласявамъ се съ г-на Бобчева.

Прѣдсѣд.: Приема ли Събранието числото на секретаритѣ да бѫде осемъ? (Гласове: Приема!) Който приема това число, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се. За числото на квесторитѣ, приема ли Събранието да бѫдѫтъ четворица? (Гласове: Приема!) Който приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

За секретарь, бюрото прѣдлага г-на Дамяна Цековъ. Който го приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Прѣдлага се за такъвъ г-нъ Димитръ Марковъ. Който го приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Атанасъ Краевъ. Който го приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Георги Юруковъ. Който го приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Д-ръ Михаилъ Такевъ. Който го приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Никола Козаровъ. Който го приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Алекси Ангеловъ. Който го приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Димитръ К. Поповъ. Който го приема, да си вдигне рѫката. (Болшинство). Приема се.

Значи, окончателно се избрахѫ за секретари на бюрото, слѣдующитѣ лица: г. г. Дамянъ Цековъ, Димитръ Марковъ, Атанасъ Краевъ, Георги Юруковъ, Д-ръ М.

Такевъ, Никола Козаровъ, Алекси Ангеловъ и Димитръ К. Поповъ. Всичко 8 души.

Ман. Стефановъ: Да се обясни, избранията за секретарь Димитръ Марковъ, кой е, защото двама прѣдставители има съ такова име.

Прѣдсѣд.: Адвокатътъ Марковъ.

Сега за квестори: Бюрото прѣдлага за квесторъ г-на Д-ра Минча Цачевъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага за квесторъ г-на Димитра Шишковъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото за такъвъ прѣдлата г-на Димитра Йоновъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага и г-на Атанаса Славовъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Д-ръ М. Цачевъ: г-да народни прѣдставители! Найучтиво молѫ да имате добрината, да ме освободите отъ тая длъжность, съ която ме почетохте, като ме избрахте за вашъ квесторъ. Защото, всѣки единъ, който занема тая длъжность, ще трѣбва да ѫ испълнява. Тая длъжность, обаче, нито е по силитѣ ми, нито е по волята ми, и като знаѫ, че не ще могѫ да ѫ испълнявамъ, азъ предварително, напълно се отказвамъ отъ неѫ. (Гласове: Не се приема!).

Азъ молѫ ония г-да, които казватъ „не се приема“, да иматъ добрината, да вематъ прѣдъ видъ, че никой насилственно не може да работи. (Гласове: Вѣрно!).

Д-ръ Д. Молловъ: Г-нъ Д-ръ М. Цачевъ има друго нѣщо — той не е толко здравъ. Заради това, молѫ да се уважи неговото желание, и на негово мѣсто прѣдлагамъ да се избере г-нъ Московъ.

Прѣдсѣд.: Ще попитамъ Събранието. Съгласява ли се да се освободи г-нъ Д-ръ Цачевъ и на негово мѣсто да се приеме г-нъ Московъ? (Гласове: Съгласни!). Който е съгласенъ, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се оставката на Д-ра Цачевъ и на негово мѣсто се избира за квесторъ г-нъ Московъ.

И така, окончателно оставатъ избрани за квестори г-да Дим. Шишковъ, Д. Йоновъ, Ат. Славовъ и Ив. Московъ.

Слѣдъ това, обявявамъ на г-да прѣдставителитѣ, че съгласно чл. 1-й отъ Правилника за вѫтрѣшния редъ на Нар. Събрание, идущето засѣдание ще бѫде въ понедѣлникъ. Най-напрѣдъ ще попитамъ, има ли нѣщо да се прѣдложи за разисквание въ днешното засѣдание?

Ат. Краевъ: Прѣди да се вдигне засѣданието, необходимо е да се опрѣдѣли дневниятъ редъ за идущето засѣдание.

Прѣдсѣд.: Питамъ: има ли нѣкой нѣщо да прѣдложи на разисквание днесь? (Гласове: Нѣма!) Въ такъвъ случай, ще се пристѫпи къмъ опрѣдѣлението дневния редъ за идущето засѣдание, което ще бѫде въ Понедѣлникъ, съгласно чл. 7-й отъ Правилника за вѫтрѣшния редъ на минѫлото Събрание, който правилникъ за сега е въ сила до изработването на новъ. За това ще дамъ думата на тия, които иматъ да правѫтъ прѣдложения.

Дам. Цековъ: Понеже, както ни се каза отъ г-на прѣдсѣдателя, че Правилникътъ е врѣмененъ, то слѣдва да се изработи другъ правилникъ. Заради това, прѣдлагамъ да се тури на дневенъ редъ за идущето засѣдание: избирание коммисия за прѣработване Правилникъ за вѫтрѣшния редъ на Нар. Събрание.

Хр. Топузановъ: Азъ прѣдлагамъ да се тури на дневенъ редъ: избирание коммиссия за отговоръ на Тронното Слово.

Тр. Китанчевъ: Да се тури на дневенъ редъ избирането на коммисиитѣ, които ще провѣряватъ изборитѣ.

Прѣдсѣд.: И тъй, има три прѣдложения за дневния редъ на идущето засѣдание:

Първото, избирание коммисия за изработване Правилникъ за вѫтрѣшния редъ на Нар. Събрание. Който не приема това да се тури на дневенъ редъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се да се тури на дневенъ редъ. Второ, да се избере коммисия за приготвяние проектъ за отговоръ на Тронното Слово. Който не приема да се тури това на дневния редъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Ще се тури на дневенъ редъ. Трето, да се избере коммисия по провѣрката на изборитѣ. Който не приема и това да се тури на дневенъ редъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). И това ще се тури на дневенъ редъ.

Я. С. Чучарковъ: Мислѫ, да се тури на дневенъ редъ още, да се изберѫтъ коммисии по разнитѣ министерства, защото, който день се изберѫтъ всички тия лица и коммисиитѣ по всички министерства сѫ нуждни да се изберѫтъ. Прѣзъ цѣлия день ще имаме избирание само на такива коммисии.

Прѣдсѣд.: Който не приема прѣдложението на г-на Чучаркова, щото въ Понедѣлникъ да се изберѫтъ и коммисиитѣ по министерствата, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Мил. Макавѣевъ: Би трѣбвало да се опрѣдѣли и часътъ, въ който трѣбва да се съберемъ.

Прѣдсѣд.: Това е опрѣдѣлено въ самия правилникъ: въ 1 часа слѣдъ обѣдъ.

Тр. Китанчевъ: Г-да прѣдставители! Азъ ще подигнѫ единъ въпросъ, който интересува всички ни, именно тоя: да помолимъ г-на прѣдсѣдателя да се распореди, щото билетитѣ за пущанието публиката въ Нар. Събрание, да се не раздаватъ отъ полицията, или отъ Градоначалника, а да се раздаватъ отъ Началника на канцеларията на Нар. Събрание, както е било винаги. Г-да прѣдставители! Ще молѫ още, щото за пущание въ галериитѣ да нѣма билети и всѣки, който дойде да бѫде свободенъ да влѣзе. Това ще бѫде улеснение и за самата канцелария на Нар. Събрание, защото за приготвянието на 6—700 билети за галерията, ще трѣбва много врѣме и сумма писари. Така е било и по-напрѣдъ, така нека бѫде и сега.

Прѣдсѣд.: За днесь сѫ раздавани билетитѣ отъ Градоначалството, защото не е било конституирано бюрото и не е имало прѣдсѣдатель. Но понеже бюрото вечъ е конституирано, безъ да се занимава Събранието, още по тоя въпросъ,

азъ ще направя щото за напрѣдъ билетитѣ да бждатъ раздавани било отъ бюрото, било отъ началника на канцеларията. Касателно и тия удобства за публиката, и това ще се има прѣдъ видъ. (Ржкоплѣскания).

И така, дневниятъ редъ за идущето засѣдание е опрѣдѣленъ а за сега нѣма какво друго да се опрѣдѣля.

Засѣданието се закрива.

(Затворено въ 2 ч. 50 м. слѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдатель: **Т. Теодоровъ.**

Подпрѣдсѣдатели: **Д-ръ Г. Янколовъ.** **Д-ръ Ст. Даневъ.**

Секретари: **Дам. Цековъ.** **Дим. Марковъ.** **Ат. Краевъ.** **Геор. Юруковъ.**

Секретари: **Мих. Такевъ.** **Никола Козаревъ.** **Алекси П. Ангеловъ.** **Дим. К. Поповъ.**

Началникъ на Стенографическото Бюро: **Хр. П. Константиновъ.**